

saavidt jeg kan skjønne, nogen Valger, som er Valger i statsborgerlig Betydning, vil blive udelukket fra at være Valger i Communen, men kun kommer til at blive det paa en middelebar, istedetfor paa en umiddelbar Maade, idet jeg nemlig har deelt samtlige Valgere, samtlige 25aarige Mænd, som ere raadige over deres egne Midler, og have de Egenstaber, som vor Valglov kræver, i 2 Classer, hvoraf den ene er umiddelbart valgberettiget, og den anden er valgberettiget gennem Valgmænd. Den Genhed, hvoraf jeg har betjent mig for at fastsætte Udelsen til Communen, der deler disse 2 forskjellige Valgerclasser imellem, er ikke, som hidtilbage, Hartkornet, fordi det forekommer mig, at dette, der paa en vis Maade er eensbetydende i samtlige Communer, ikke fremstiller den Forskel, hvorunder de forskjellige Communer befindes, idet nemlig Bidragene til Communen i mange Communer i Landet er af en forholdsvis ganske anden Bestaaffenhed, end i andre, som ligge nær ved de store Omsætningspladser, thi der er Udelsen i Forhold til Personernes Stilling meget større end i de sfærere Communer. Jeg har derfor valgt til Genhed den Størrelse, som forekommer mig paa den meest passende Maade at udtrykke den Forskel, hvorunder Communerne saaledes befindes, nemlig Arbejdsdagen. Den er naturligvis lav, hvor Omstændighederne ere af den Bestaaffenhed, at der ikke behøves Meget for at tilfredsstille Livets Fornødenheder, og den er høj, hvor der behøves Meget dertil, hvorfor jeg troer, at den vil staae i et rigtigere Forhold til hele Communelivet end nogen anden Genhed, man kunde vælge. Jeg har valgt 12 Arbejdsdage, eller den tilsvarende Værdi, som Begrændsning mellem disse 2 Classer. Hvorvidt jeg har været heldig ved Valget af dette Tiffer eller ikke, vil jo blive afgjort, dersom Loven bliver antaget til Behandling og kommer til den Behandling. Der vil være Mænd nok tilstede i Forsamlingen, som med Sagkundskab kunne afgive deres Mening om dette Punkt. Jeg har fastsat Tallet saaledes, fordi det maatte være en Begrændsning, og jeg skal, naar dette Spørgsmaal foreligger, nærmere retfærdiggjøre Aarsagen, hvorfor jeg har valgt

saaledes. Den, der yder 12 Arbejdsdage, og iøvrigt har de almindelige Egenstaber som Valger, han vælger uimiddelbart; den derimod, som ikke yder saa stort et Antal Arbejdsdage, han vælger middelebart gennem en Valgmand, og der har jeg anset Summen af 12 Arbejdsdage, ydet af Flere i Fællesskab, som Begrændsning for det Antal, der skal være berettiget til at vælge en Valgmand, dog saaledes, at dette Antal ikke maatte være under 5, og at, naar der var 20, som tilsammen endnu ikke ydede det, saa skulde de dog være berettigede til at vælge en Valgmand. Saaledes har jeg troet at burde fordele Valgretten. Valgmændene, som paa denne Maade fremkomme, og som blive valgte paa et vist Aaremaal, skulle staae paa samme Fod, som de umiddelbare Valgere, som de Valgere, der altsaa valgte til Communen. Med Hensyn til Sogneforstanderskabernes Antal, har jeg fastsat forskjellige Bestemmelser, efter Communens forskjellige Størrelse. Jeg har overladt til Communerne selv at gjøre Forslag derom, og til Amtsraadene at afgjøre, om disse Forslag kunde billiges eller ikke, hvorved der skal tages Hensyn til Communerens forskellige Bestaaffenhed, Velvægenhed og mere eller mindre sammentrængte Befolkning. Med Hensyn til Begrændsningen, som Loven skulde sætte, da skulde det mindste Tal være 5, og det største 15; skulde man gaae ud over det Tal 15, saa maatte det være Regjeringen eller Loven, som indrømmede Ret dertil, og det maatte være ganske etendommelige Forhold, som krævede det. Dette Tal bliver tilveiebragt paa forskjellige Maader efter Sognenes forskellige Sammensætning. Man vil saaledes finde, at for de Sogne, hvis hele Antal af Beboerne er 100 eller derunder, har jeg troet ikke at burde fastsætte noget som helst Valgsystem; thi naar man overvejer det nøie, vil man komme til at see, at Antallet af dem, som kunde optræde som Valgere, eller rettere sagt som Valgbare — thi jeg har sat den Forskel mellem Valgere og Valgbare, at jeg forlanger, at den Valger, som tillige skal være valgbare, skal have haft fast Ophold i Communen i 2 samfulde Aar, for derved at have bundet Kjendskab til Communens Anliggender — vil være saa ringe, at Valget mellem dem vilde